

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_32_INOVACE_07_MERITKO_MAPY		
Název materiálu:	Měřítko mapy		
Předmět:	Zeměpis	Ročník:	6.
Časová dotace:	45 minut	Datum ověření:	12. 11. 2012
Jméno autora:	Mgr. Božena Přikrylová		
Klíčová slova:	Měřítko mapy, číselné měřítko, grafické měřítko, výpočet skutečné vzdušné vzdálenosti.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák ze vzdálenosti na mapě vypočte pomocí měřítka skutečnou vzdálenost dvou měst. Posoudí podrobnost map vzhledem k číselnému měřítku.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení - samostatně vyhledá informace na mapě, vypočtené hodnoty vysvětlí a obhájí.		
Anotace, metodický list:	Pracovní list umožní žákovi naučit se vypočítat skutečnou vzdušnou vzdálenost pomocí měřítka mapy a posoudit podrobnost map vzhledem k číselnému měřítku. Má využití i v matematice v 7. ročníku v kapitole Poměr, měřítko.		
Použité zdroje:	Měřítko mapy. In: <i>Wikipedia: the free encyclopedia</i> [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 6. 11. 2012 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Měřítko_mapy <i>Školní atlas světa</i> . 1. vydání. Praha: Kartografie, 2005. ISBN 80-7011-730-3.		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

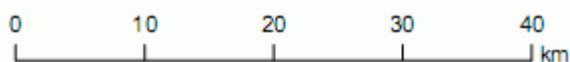
Měřítka mapy

Číselné měřítko

Číselné měřítko udává, kolikrát je délka změřená na mapě zmenšena. Udává se poměrem 1 : M

Příklad číselného měřítko 1 : 1 500 000 znamená, že 1 cm na mapě je 1 500 000 cm ve skutečnosti. Protože nás nejčastěji zajímá skutečná vzdálenost v kilometrech, stačí oddělit pět posledních nul a dostaneme vzdálenost v kilometrech. 1 cm na mapě je 15 km.

Grafické měřítko

Příklad grafického měřítko

Výpočty vzdáleností na mapě

Příklad:

Mapa má měřítko 1: 200 000. Zjistí přímou vzdálenost mezi dvěma městy, jestliže na mapě měří 23 cm.

1 cm na mapě $200\,000\text{ cm} = 2\text{ km}$

23 cm na mapě $23 \cdot 2 = 46\text{ km}$

Přímá vzdálenost mezi dvěma městy měří 46 km.

Cvičení:

1. Vypočítejte vzdušnou vzdálenost dvou měst. Na mapě v měřítku 1: 500 000 je jejich vzdálenost znázorněna úsečkou dlouhou 17 cm.
2. Vyhledejte na politické mapě Evropy v atlase Londýn a Prahu. Změřte jejich přímou vzdálenost. Zjistěte měřítko mapy a vypočítejte jejich skutečnou vzdušnou vzdálenost v km.
3. Pomocí mapy střední Evropy v atlase světa vypočítej vzdušnou vzdálenost z Prahy do Ostravy.
4. Která mapa má podrobnější informace? Vyber správnou možnost:
  - a) mapa světa nebo mapa České republiky
  - b) mapa Veřovic nebo mapa Evropy
  - c) mapa v měřítku 1 : 800 000 nebo turistická mapa v měřítku 1 : 50 000

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Měřítko mapy - řešení

Cvičení:

1. 85 km.
2. 1050 km (vzdálenost na mapě 7 cm, měřítko 1: 15 000 000)
3. 260 km (vzdálenost na mapě 6,5 cm, měřítko 1: 400 000)
4. a) mapa České republiky
b) mapa Veřovic
c) turistická mapa v měřítku 1 : 50 000